

Rapport over Advokatrådets tilsyn for 2022

Indledning

Denne rapport beskriver Advokatrådets generelle tilsynsvirksomhed i 2022 og følger op på Advokatrådets interne tilsynsplan for 2022.

Rapporten er udarbejdet til Justitsministeriet og offentliggøres på Advokatsamfundets hjemmeside. Format og struktur fra de tidligere årsrapporter fastholdes i nærværende rapport.

Advokatrådets tilsynsindsats i 2022

Advokatrådet har siden 1. juli 2019 ført et risikobaseret tilsyn med alle advokater og advokatvirksomheder.

Risikoklassificeringen foretages midt på kalenderåret og danner grundlag for udtagningen af advokater og advokatvirksomheder til tilsyn det følgende efterår og forår. Risikoklassificeringen indeholder ikke en vurdering af, hvorvidt den konkrete advokat eller advokatvirksomhed har overtrådt reglerne, men bygger derimod på data og statistiske sammenhænge. Den opdeler populationen i tre risikogrupper; henholdsvis høj, mellem og lav, hvor der er fastsat forskellige målsætninger for de forskellige grupper.

Advokatrådets tilsyn har i 2022 været fokuseret på gennemførelse af tilsyn med de advokater og advokatvirksomheder, der befinder sig i høj risikogruppe. Der er endvidere anvendt en del ressourcer på at indhente tilsyn, som blev udskudt fra 2021 som følge af Covid-19. Der er endvidere anvendt ressourcer på oplæring af nyansatte tilsynsførende.

Tilsynene gennemføres som enten skriftlige, online eller fysiske tilsynsbesøg. Skriftlige tilsynsbesøg gennemføres primært ved advokater i lav risikogruppe og uden forbruger- eller hvidvasksager. Der har af ressourcehensyn - som led i indhentelsen af efterslæbet fra 2021 - hovedsageligt været afviklet online tilsyn frem for fysiske tilsynsbesøg, hvor konkrete omstændigheder ikke talte herimod. Hvidvaskspecifikke tilsyn afvikles som altovervejende udgangspunkt som fysiske tilsynsbesøg.

Der har i 2022 ligeledes været anvendt ressourcer på videreudvikling af det risikobaserede tilsyn med henblik på i endnu højere grad at fokusere ressourcerne på advokater og advokatfirmaer i høj risikogruppe. Dette er blandt andet sket ved anvendelse af flere underliggende data. Der blev således allerede i den årlige tilsynserklæring for 2021 indhentet en række yderligere oplysninger om advokaters sager omfattet af hvidvaskloven. Det omfatter f.eks. om klienten er politisk eksponeret person, om der er gennemført skærpet kundekendskabsprocedure, eller om der er foretaget underretning i sagen.

I Advokatrådets tilsynsplan for 2022 fremgår det, at der skulle udtages 436 advokater og 74 advokatvirksomheder i høj risikogruppe, 224 advokater og 73 advokatvirksomheder i mellem risikogruppe samt 275 advokater og 86 advokatvirksomheder i lav risikogruppe.

I perioden fra den 1. januar 2022 og frem til omkring den 1. april 2022 blev der gennemført 86 tilsyn der allerede var udtaget til tilsyn i 2021.

Der blev herudover i 2022 - ud over tilsynsefterslæbet fra 2021 - gennemført tilsyn med 340 advokater og 48 advokatvirksomheder i høj risikogruppe, 166 advokater og 28 advokatvirksomheder i mellem risikogruppe samt 77 advokater og 26 advokatvirksomheder i lav risikogruppe. I alt blev der gennemført tilsyn med 583 advokater og 102 advokatvirksomheder. Der blev således som følge af efterslæb fra 2021 ikke gennemført alle de tilsyn, der var planlagt for 2022.

Advokatrådet forventer fortsat at nå målsætningen for høj risikogruppe, der udløber den 30. juni 2023.

Herudover blev der gennemført en række opfølgende tilsyn (de såkaldte ”genbesøg”), hvor tilsynet som følge af tidligere konstaterede mangler ved opdrags- og prisoplysninger og/eller kundekendskabsprocedurer i sager omfattet af hvidvaskloven havde besluttet at gennemføre et nyt tilsyn inden for en periode på seks til 12 måneder.

Generelt bemærkes, at Advokatrådets målsætning har været, at tilsyn med advokater og advokatvirksomheder i 2022 skulle tilrettelægges således, at Advokatrådet kunne opfylde målsætningen om den minimale hyppighed af tilsyn for alle risikogrupper med fokus på advokater og advokatvirksomheder i høj risikogruppe.

Det risikobaserede tilsyn

Det risikobaserede tilsyn hos advokatvirksomhederne omfatter retningslinjer vedrørende interessekonflikter, oplysningspligter samt risikovurdering, politikker og forretningsgange inden for hvidvaskområdet. Tilsynet med advokater omfatter obligatorisk efteruddannelse, forsikringsforhold, konkrete sager vedrørende pligterne i hvidvaskloven, f.eks. kundekendskabsprocedurer, samt konkrete forbrugersager vedrørende pligterne om fremsendelse af opdrags- og prisoplysning.

Tilsynet med EU-advokater gennemføres på samme måde som for danske advokater, men suppleres af spørgsmål relevante for EU-advokaten om registrering og brug af titel.

Tilsynet med de virksomheds-/organisationsansatte advokater omfatter obligatorisk efteruddannelse, forsikringsforhold, EU-advokater og brug af advokattitlen.

Spontantilsyn

Oplysninger fra advokater, klienter og myndigheder, oplysninger indgået via whistleblowerordningen og oplysninger i medier mv. kan give anledning til beslutning om afholdelse af et ekstraordinært tilsyn hos advokater og advokatvirksomheder. Det almindelige tilsyn kan endvidere suppleres af et tilsynsskema vedrørende klientkontoforhold, såfremt de konkrete omstændigheder giver anledning hertil.

Hvidvaskspecifikke tilsyn

Hvidvask og terrorfinansiering har store samfundsmæssige konsekvenser, og forebyggelsen har politisk og mediemæssig bevågenhed, ligesom den internationale organisation, som evaluerer Danmarks indsats mod hvidvask og terrorfinansiering (FATF) og Europarådet løbende følger de danske myndigheders forebyggende indsats mod hvidvask og terrorfinansiering.

De hvidvaskspecifikke tilsyn er et tematilsyn, hvor fokus i 2022 var på de store og større advokatvirksomheder. Der har i 2022 været gennemført 12 hvidvaskspecifikke tilsyn, hvor 13-15 advokater ved hvert tilsyn fik gennemgået et udvalg af sager, og advokatfirmaet fik gennemgået dets risikovurdering, politikker og forretningsgange.

Formålet med det hvidvaskspecifikke tilsyn er, at ressourcerne fokuseres på de områder, hvor der på baggrund af en risikovurdering, statistiske oplysninger eller oplysninger fra myndigheder eller whistleblowerordningen forventes en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Andre tilsynsaktiviteter



Advokater og advokatselskaber skal årligt indsende en klientkonto- og tilsynserklæring indeholdende oplysninger om klientkontoforhold, forsikring og garanti samt ejerandele i anden virksomhed. Klientkonto- og tilsynserklæringerne for 2021 er gennemgået, og erklæringer med oplysninger, der gav anledning til yderligere undersøgelser, blev udtaget til særskilt behandling.

Advokater og advokatfuldmægtige skal efter afslutning på deres individuelle treårs efteruddannelsesperiode endvidere indberette antallet af kursuslektioner mv., som de i perioden har deltaget i. Det kontrolleres løbende, om indberetningerne indgives inden fristerne herfor, og der foretages almindelig sagsbehandling i tilfælde, hvor advokaten har indberettet mindre end de krævede 54 lektioner.